

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๕
พุทธศาสนาเลิศเลอที่จุดภavana

อินเทอร์เน็ตนี้ออกทั่วโลกเลย พระมหาสมานท่านมาเล่าให้ฟัง ท่านอยู่ที่เทกซัส มีหลายประเทศไปอยู่ที่นั่น ลาว เขมร เวียดนาม คนไทยเราก็มีอยู่บ้างที่นั่น เขาดูอินเทอร์เน็ตตลอด ดูว่ามหาสมานเป็นผู้ควบคุมแนะนำทุกอย่างอยู่ในจุดนั้น เป็นอาจารย์พระไป ผู้ปฏิบัติก็อยู่แถวนั้น มหาสมานเป็นหัวหน้ามาเล่าให้ฟัง ได้ทราบชัดเจนว่า เทกซัสนี้มากที่สุดธรรมชาติที่ออกทางอินเทอร์เน็ต นอกจากนั้นยังมีเทพมีอะไรเป็นประจํามานานแล้ว

เมืองไทยเราทั้งประเทศนี้ รัฐเทกซัสรัฐเดียวไม่กว้างกว่าแล้วหรือ (กว้างกว่าครับ) นั่นไม่ใช่ของเล่นนะ เทกซัสรัฐเดียวก็มากกว่าแล้ว มหาสมานไปอยู่นานแล้วนะ โอ๊ย หลายปี บอกว่าที่นั่นสงบสงัดมาก อากาศไม่หนาวไม่ร้อนเกินไป คล้ายคลึงกับเมืองไทยเราบ้าง เพราะฉะนั้นคนจึงไปอยู่มาก ท่านมาที่ไรท่านมานี้ทุกที มาจากสหรัฐ ต้องมาที่นี่ทุกที ๆ นี่ท่านกลับไปแล้วมั้งเพราะท่านจำพรรษาอยู่ที่โน่น แล้ววัดอะไรหนองคาย จากนั้นท่านก็ไปอยู่นั้น ท่านมาที่ไรท่านต้องมาที่นี่ทุกที ๆ ก่อนหน้าท่านกลับท่านก็มาที่นี่ก่อน

เมื่อวานเราก็ไปผาแดง พระ ๓๕ เณร ๒ เป็น ๓๗ ก็มากอยู่นะ ส่วนวัดภูสัณโฆ น่าจะพอ ๆ กันหรืออาจจะมากกว่านี้ก็ได้ ใครทราบไหมว่ามีพระเณรเท่าไร (พระ ๔๒ เณร ๑ เจ้าคะ) เป็น ๔๓ นั้น เราคิดว่าทางนี้จะมากกว่า ทางนี้เราเดือนเสมอจึงมีเท่านั้น เราเดือนไว้ว่า บ้านแถวนั้น เช่น หนองอ้อ มีวัดก็วัด แล้วเข้ามาบิณฑบาตที่นั่นทั้งนั้น เราบอกอย่างนี้ ผาแดงนี้ก็ยังไม่บิณฑบาตทางหนองอ้ออยู่ด้วย มีส่วนเกี่ยวข้องกับอะไรจึงต้องเดือนพระ เดือนสมภารท่านลี ให้พิจารณาให้ดีนะ พระไม่รอบคอบไม่มีใครรอบคอบ พระต้องเป็นนักใคร่ครวญพิจารณาในแง่หนักเบาต่าง ๆ บ้านเขาอยู่น้อย ๖ วัดนะ แล้ววัดเรามีจำนวนเท่าไรต้องคิดชี้ พระองค์ไหนไปเอาบาตรเปล่าเข้าไปนะ ให้เขาเอาข้าวใส่ให้ ว่าอย่างนี้เลยเรา ต้องพิจารณาทุกสิ่งทุกอย่าง ทำสุ่มสี่สุ่มห้าไม่ได้ เราบอก ถึงอย่างนั้นก็ยังมีมากอยู่ตลอด พระก็รู้มาเรื่อย

อย่างวัดป่าบ้านตาดขนาดกันเรื่อย มันก็มาเรื่อย ปีนี้ฟาดเสีย ๕๓ เห็นไหมล่ะ ทุกปีเรากำหนดไว้ ๕๐ ปีนี้ฟาดถึง ๕๓ เลยดูพระละชิ มันยังงี้ก็สั่งไว้แล้ว เป็นยังงี้นี้ถึงขนาดนั้นมันก็ยังขึ้นได้เห็นไหม ที่อื่นจะไม่ขึ้นได้ยังงี้ วันนี้อันไหนเท่าไร (๓๘ ครับผม) เออ ๓๘ นอกนั้นไม่ฉัน พระ ๕๒ มา ๓๘ เหยอ นอกนั้นก็คือไม่ฉัน ไม่มา ๆ

หนองอ้อนี้มีมากวัดนะ กรรมฐานเราก็อ่านบุญมี วัดถ้ำเต่า นั่นก็มาหนองอ้อแล้ววัดไหนอีก กรรมฐานอยู่ทางนั้นดูมี ๒ วัดหรือไง มาที่นี้ แล้วผาแดงก็ยังไม่ไปอยู่ แต่คงไม่ไปมาก หากไปนั่นซี คำว่าไปนี่ซีเราเลยดูอยู่เรื่อย ผาแดงนี่ก็ไปทางหนองแวง แล้วก็แยกไปทางหนองอ้อบ้าง หนองอ้อจริง ๆ พระอย่างน้อย ๖ วัด รวมแล้วนะ วัดบ้านก็มี วัดป่าก็มี ไปเท่าไรก็ไม่อดตายนี่พระ ชาวพุทธของเราพูดถึงเรื่องการทำทานนี้เป็นพื้นฐาน สมชื่อสมนามว่าเป็นลูกชาวพุทธ อันนี้เราหาที่ต้องดีไม่ได้เราพูดตรง ๆ เป็นพื้นฐานมาตั้งแต่เรายังไม่เกิดวางั้นเถอะนะ

ที่ได้เตือนอยู่เสมอก็คือเรื่องศีล เรื่องภavana เฉพาะภavanaนี้รู้สึกจะไม่รู้เรื่องกันเลย นี่มาเสียจุดสำคัญจุดภavana จุดตั้งรากฐานของศาสนา แก่นศาสนาอยู่ที่ภavana รากแก้วศาสนาอยู่ที่ภavana แต่ไม่สนใจกับรากแก้วก็เรียกว่าเสียส่วนใหญ่ไป จึงต้องเตือนเทศน์สอนพี่น้องชาวไทยทั่วประเทศกำลังก้าวเข้ามา ๕ ปีนี้แล้ว จึงได้เน้นหนักทางด้านจิตตภavana เพราะไม่มีใครสอนนี่นะ เรื่องทานเขาก็รู้กันอยู่แล้ว สอนไม่สอนเขาก็ทำกันอยู่แล้ว มันฝังใจเป็นนิสัยของชาวพุทธทั่วประเทศไทยเรานี่ อย่างนี้เหมือนกันหมด เพราะเราเที่ยวทั่วประเทศไทย ไปที่ไหนเป็นอย่างเดียวกัน แต่เรื่องศีลมีน้อยมาก จะมีอยู่เป็นจุดที่ใกล้ชิดติดพันกับวัดป่า ๆ มีวันพระวันศีลวันอะไรบ้าง นอกจากนั้นไม่มี ไม่อยากจะไม่ค่อยมี บอกว่าไม่มีวางั้นเหมาะดี เรื่องภavanaอย่าถามถึงวางั้นเลย

ตั้งแต่เกิดมาโคตรพ่อโคตรแม่ของเขของเรา ก็ไม่เคยภavanaด้วยกันนั้นแหละ ทั้งโคตรของหลวงตาบักก็ไม่เคยภavanaว่าไง ห่างมาก จุดสำคัญของพุทธศาสนาที่จะวางรากฐานเข้าสู่จิตใจให้ทุกสิ่งทุกอย่าง กิ่งก้านสาขาแน่นหนามั่นคง งอกงามขึ้นไป อยู่ที่จิตตภavanaะ ยิ่งไปรู้อะไรขึ้นทางด้านจิตตภavanaนี้ ส่วนใด ๆ ก็หนุนกันขึ้นเลย อันนี้เป็นสำคัญมาก ที่เราทำเหล่านี้เป็นพื้นฐานของเราที่มีความเชื่อนับถือพุทธศาสนา มา การให้ทานจึงเป็นพื้นฐานมาตั้งเดิมแล้ว ศีลก็มีบ้างเล็กน้อย แต่ภavanaนี้ไม่ได้พูดถึงกันเลย ไปที่ไหนเจียบนะ ถ้าตรงไหนที่มีวัดป่าละมีบ้างการภavana อย่างนี้เห็นชัดไปที่ไหนมี

มีวัดป่าที่ไหนจะมีภavana เพราะพระท่านภavana ท่านสอนเกี่ยวกับเรื่องภavana วันพระวันเจ้า ศีลก็มี ในวัดป่า ๆ ผู้ที่รักษาศีลก็มีแทรก ๆ กันไป ถ้าเป็นนอกรอกจากนี้แล้วไม่เห็นมี วัดเท่าเกาะสมุยก็ตาม มันใหญ่ไหมเกาะสมุย เกิดมาแต่โคตรพ่อโคตรแม่หลวงตาบักก็ไม่ได้เห็นเกาะสมุย แต่อยากพูดเรื่องเกาะสมุย มันใหญ่ขนาดไหน วัดเหล่านี้ยิ่งใหญ่กว่าเกาะสมุยอีกก็ไม่ได้เห็นภavanaกัน นั้นเห็นไหม เอาตรงนี้นะ ที่นี้จะให้เขาภavanaได้ยังไง เขาก็ไม่รู้ละซี แต่ที่พระท่านสนใจภavanaไปอยู่ที่ไหน ประชาชนญาติโยมมีแทรกอยู่ตามจุด ๆ นอกจากแถววัดป่าบ้านตาดนี้เท่านั้นมีแต่คนขี้เกียจขี้คร้าน แม้แต่อยู่ในวัดภavanaมันก็ล้มลงใส่หมอนเสียก่อน พวกนี้ไม่เป็นท่าเลย อ้าว ดิคนั้นดิ

คนนี่ไม่ติของเจ้าของได้เหอ ยกยอเจ้าของได้เหอ ยกยอกียกยอมันใส่หมอนเท่านั้น จะว่าอะไร

เรื่องภาวาเป็นเรื่องสำคัญมาก ถ้างได้เข้าถึงใจมันเป็นนะทุกอย่าง อันนี้เป็นเครื่องหนุนหรือจะเป็นแม่เหล็กดึงดูดทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นชื่อว่าความดี เข้ามาเสริมกำลังขึ้นนะการภาวา จึงเป็นของสำคัญมาก แต่ไม่มีใครสอนกัน ต้นมันก็คือไม่มีใครทำนั่นเอง ครูบาอาจารย์ พระ ก็ไม่ทำก็ไม่สอน ถ้าที่ไหนท่านทำท่านก็สอน เรื่องภาวาเป็นของเล่นเมื่อไร ใครไม่ได้ทำก็ไม่รู้ละซิ เวลามันรู้ขึ้นมาทีเดียว โอ๊ย ไม่ต้องไปหาพยานที่ไหน มันหากเป็นความมั่นคงขึ้นที่ใจตัวเอง กับธรรมนั้นละเป็นเครื่องยืนยันในตัว เป็นที่แน่ใจตายใจทุกสิ่งทุกอย่าง ผากเป็นผากตายไว้กัธรรมที่ปรากฏขึ้นในใจ ความเชื่อความเคารพเลื่อมใสฝังลงในนั้นหมดเลย ใครรู้ไม่รู้ก็ตามมันจะเป็นของมันเอง นี่อำนาจของการภาวา เป็นของเล่นเมื่อไร เรียกว่าฝังรากฐานแห่งความเชื่อบุญเชื่อกรรมตามหลักพุทธศาสนาลงที่จุดภาวา อันนี้ใหญ่โตมากทีเดียวเมื่อมันเป็นขึ้น

ภาวาธรรมดาก็ไม่เสียผล ก็เกิดประโยชน์เป็นบุญเป็นกุศลมากยิ่งขึ้นกว่าอย่างอื่น การทำบุญทุกอย่าง ๆ นี่การภาวาเป็นที่หนึ่งอยู่ตลอดเวลา ยิ่งไปเจอขึ้นที่ใจด้วยแล้ว โอ้ เราก็เคยพูดให้ฟังแล้วนี่ บวชใหม่ ๆ ไม่รู้เรื่องราว ณะฟังซิ นี่ละมันฟังเห็นใหม่ละเอาตัวนี้ออกยื่นเลยเทียว บวชใหม่ ๆ แต่สนใจเรื่องธรรมเรื่องภาวา บวชก็ฝึกภาวาไปถามท่านพระครูนั้นแหละ เพราะตอนเราไปเป็นนาคฝึกหัดบวช ตอนเข้านี้ เพราะเรานอนอยู่ในโบสถ์กับท่าน ฝึกเป็นนาคนอนอยู่ในโบสถ์ ท่านนอนอยู่ที่ข้างหลังพระประธาน เตียงท่านนอนอยู่โน้น ตื่นเข้าประมาณตี ๔ ท่านออกไปเดินจงกรมอยู่โน้น เรียกว่าทุกเช้าขึ้นแหละไม่เห็นท่านวัน ท่านภาวาของท่าน พอสว่างท่านก็เข้ามาไหว้พระ ไหว้พระจบก็ออกบิณฑบาต วัดโยธายา ไหว้พระก่อนบิณฑบาต เตียนี่เขาเปลี่ยนใหม่ละมั้ง ฉันเสร็จแล้วค่อยทำวัตรก็ได้ แต่ก่อนทำวัตรก่อนบิณฑบาต เราก็ดูท่านอยู่

พอบวชแล้วก็ไปเรียนการภาวากับท่าน ท่านก็บอกสั้น ๆ ว่า เอ้า ภาวาพุทธโธนะ เราก็ภาวาพุทธโธแหละ ท่านว่าขึ้น เพียงเท่านั้นแหละเอาไปทำสะเปะสะปะอยู่ธรรมดานะ ตั้งสติภาวาแล้วก็เผลอไหลไปเรื่อยของมันนั่นแหละ ครั้นภาวาไป ๆ มันไปเจอเอาจนได้ ภาวาไป ๆ บทเวลามันจะเป็น ภาวาพุทธโธกับจิตติดกันไป สติก็พันกันเข้าไป ๆ แล้วจิตเลยเหมือนกับเราตกแหไว้แบบนี้ละ เวลามันสงบเข้ามาเหมือนเราดึงจอมแหเข้ามา ตื่นแหตเข้ามา ๆ เราว่าพุทธโธ ๆ กระแสของจิตที่มันชานอยู่นั้น มันหดเข้ามา ๆ เลยเป็นจุดสนใจ พุทธโธก็ยิบเข้าไปแล้วหดเข้า ๆ ลงมาถึงจุดกลาง ก็เหมือนกับเราดึงจอมแหเข้ามาแล้ว มันก็มาเป็นกองแหใช้ใหม่ละ ตื่นมันเข้ามาหมด

แล้วมาเป็นกองแหอยู่ที่นี่ จิตเวลามันรวมกระแสเข้ามา มันก็มาสู่จุดของความรู้ ซึ่งเป็นเหมือนกับกองแห มาสู่จุดนี้แล้ว โธ มันขาดหมดจริง ๆ นี่นะ

ก็เราไม่เคยทำ จนอัศจรรย์ ตื่นเต้นเป็นบ้าไปเลย โธ ทำไมอัศจรรย์ขนาดนี้ รวมเข้ามา ๆ ถึงนั้นก็ขาดหมดเลย อ้าว ทำไมเป็นอย่างนี้ อัศจรรย์เกินคาดเกินหมาย ความอัศจรรย์ความตื่นเต้นมันเลยไปกระตุกเอา ความอัศจรรย์จิตที่รวมเสีย จิตเลยถอนออกมา อู๊ย เสียตาย ตั้งแต่วันนั้นมา เช่น วันหลังจะคิดถึงภาวนานี้ที่อยู่ตลอดเวลาไม่ได้ห่างไกลนะ วันหลังเอาอีก วันนี้จะเอาใหญ่ พาดวันหลังไม่ได้เรื่อง ไม่ได้เรื่อง ๆ เรื่อยไป คือพอเราได้แบบนี้ในเวลาภาวนา จิตมันไปแล้วไปอยู่จุดที่เคยเป็น มันไม่อยู่ที่พุทธโธกับสติละซี ปัจจุบันที่จะให้เกิดขึ้นขึ้นมา มันไม่อยู่จุดนี้ มันอยู่สัญญาอดีตเสียเลยไปหมายที่จะได้อัศจรรย์อย่างนั้น มันไม่ได้ ที่นี้พอนาน ๆ เข้ามันก็จาง ความสำคัญมันหมายอย่างนั้นมันก็ไม่มี มันก็เลยมาเป็นปัจจุบัน ทำไปแบบแก่นั่นแหละ ขึ้นอีกเป็นอีก

เรียนหนังสืออยู่ ๗ ปีเป็น ๓ หน เราจำไม่ลืมนะ เป็นได้ ๓ หน นี่ละเป็นรากฐานสำคัญมาก เรียนหนังสืออยู่ก็มีความพัวพันกับภาวนานี้ตลอด หากไม่ทำอย่างเปิดเผยออกหน้าออกตา ทำอยู่คนเดียวเงียบ ๆ เพราะอันนี้ฝังใจ จนกระทั่งออกแล้วที่นี้จะเอาอันนี้ให้ได้ ๆ นั่นเห็นไหมละ นี่ละมันฝังอย่างนี้นะ ไม่ใช่ว่าพอทำไปแล้วจะแล้ว ไม่แล้วนะ เวลามันรู้แล้ว โธ มันฝังลึกนะ จะเอาอย่างนั้นให้ได้ ๆ อยู่อย่างนั้น มันฝังลึก นี่ละการภาวนาจึงสำคัญ แม้จะไม่ใช่อย่างนั้นก็ตาม การภาวนานี้เป็นมหากุศลอย่างยิ่งใหญ่ นะ กุศลเกิดขึ้นจากการภาวนา สำคัญมากทีเดียว พอได้หลักนี้แล้วทุกสิ่งทุกอย่างมันจะรู้ตัวของมัน มันจะประมวลมาเข้าสู่ความหิริโอตตปปะ สะดุ้งกลัวต่อบาปต่อกรรม รู้เนื้อรู้ตัวเข้าเรื่อย ๆ จากจิตตภาวนา มันสำคัญ

นี่เราก็ได้มาพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟัง เราไม่เคยเป็นมันมาเป็นเสียทีเดียวซึ่งเราไม่เคยมีเลยนะ มันเป็นขึ้นอย่างอัศจรรย์ โหย ตื่นเต้นเจ้าของ ทำไมเป็นอย่างนี้จิต มันขาดหมด เหมือนกับเกาะอยู่ในท่ามกลางมหาสมุทร เกาะนั้นคือจิตรวมจิตสงบ นอกนั้นมันก็เป็นของมันเป็นโลกสงสารไป จิตมารวมอยู่จุดนั้นเป็นเกาะ ขาดจากภายนอกไปหมดเวลานั้น เหลือแต่จิตดวงรู้ ๆ ดวงรู้ ๆ มันไม่รู้เฉย ๆ มันอัศจรรย์ด้วย ไม่เคยมีตั้งแต่เกิดมา นั่นแหละมันฝังใจ เลยทำไปเรื่อย ๆ เป็น ๓ หน พอออกจากนั้นจึงก้าว จะเอาอันนี้ให้ได้ พืดใหญ่เลย นั่น มันก็ได้ละซี นี่ละรากฐานมาจากโน้นนะที่มันฝังลึกในการภาวนา รากฐานมาตั้งแต่ภาวนาเป็นอยู่ที่วัดโยธานิมิตร หนองซอนกว้าง ที่แรก จากนั้นไปที่ไหน ๆ มันก็ไม่ลืม จนภาวนานี้เลยเป็นเนื้อเป็นหนังของจิตใจเสียแล้วไปที่ไหนเอาละที่นี้เวลาออกภาวนาก็เอาใหญ่เลย

การภาวนาจึงสำคัญมากนะไม่ใช่เล่น ๆ ใครไม่เคยภาวนาไม่เคยเห็นความแปลกประหลาดของจิตจากการภาวนามันก็ธรรมดาไปเหมือนกัน ทีเรามันก็ธรรมดาแต่ก่อน แต่อยากภาวนาเฉย ๆ มันก็ธรรมดาเหมือนโลกทั่ว ๆ ไป แต่พอได้อันนี้แล้วมันจะเพิ่มความรู้สึกนึกคิดทุกอย่างฝังลงไปตรงนั้นหมดเลย

สอนโลกเวลานี้เราก็สอนอย่างนี้ อยากให้โลกได้เข้าใจเรื่องพุทธศาสนาอย่างแท้จริง ถ้าวางได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับภาวนา ไข่ทะเละ สมชื่อสมนามว่าเป็นชาวพุทธโดยแท้ มีภาวนาเป็นรากฐาน นี่คือการแก้วหรือคือแก่นของพุทธศาสนาอยู่ที่นี้ เมื่อได้อบรมทางจิตใจนี้แล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างมันก็ขยายออกจากการภาวนาให้รู้เนื้อรู้ตัว รู้ความผิดถูกชั่วดี รู้บาปบุญเกี่ยวกับเรื่องอดีตอนาคตความเกิดความตายของเจ้าของ ภพนั้นภพนี้ ภพข้างหน้าข้างหลัง มันจะประมวลเข้ามาสู่จิตดวงเดียวนี้

การภาวนาจึงทำความรู้ให้แก่เจ้าของอย่างกว้างขวางนะ อยู่ธรรมดาจิตไม่รวมก็ตามมันคิดของมันจนได้ ออก ๆ ๆ จากที่เราได้หลักได้เกณฑ์ในการภาวนาในเบื้องต้นได้หลักเกณฑ์มาเป็นสักขีพยาน นี่ละเป็นตัวสำคัญ ธรรมดาจิตมันก็รู้แต่มันระลึกอะไรต่ออะไรก็ระลึกไปตามกิเลสเสียทั้งหมด มันไม่ระลึกถึงธรรมแทรกเข้ามา พอจิตได้เกิดความแปลกประหลาดอัศจรรย์แล้ว ที่นี้ความคิดคิดออกไปนี่มันเป็นเรื่องแง่ของธรรมทั้งนั้น ออก ๆ ๆ คนเราจึงรู้ในเรื่องบุญเรื่องบาปขึ้นจากนี้แหละสำคัญมากนะ หิริโอตตปปะมัตถะเป็นของมันเอง คือความสะดุ้งกลัวต่อบาปต่อกรรมทั้งหลายที่ไม่ดี แปลออกว่าอย่างนั้น จิตเรามันด้านมันไม่รู้จักบาปจักกรรมอะไรแหละ เหมือนบั้งคืบคลานไปอย่างนั้น

นี่แหละที่มันได้เป็นรากฐานของเรา ให้หนักแน่นทางด้านภาวนาเข้าไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงออกปฏิบัติ ความเชื่อมรรคผลนิพพานเชื่อ แต่ถึงจุดเอาจริง ๆ นั้นมันทำให้สงสัย จุดจริง ๆ คือมรรคผลนิพพาน ยังสงสัย ทั้ง ๆ ที่อยาก ๆ จึงทำให้เกิดความสงสัยว่ามรรคผลนิพพานจะมีอยู่จริง ๆ เหมือนครั้งพุทธกาลหรือไม่ ถ้ามีผู้มาแนะนำสั่งสอนเราว่ามีอยู่จริงเหมือนครั้งพุทธกาล นี้เราจะทุ่มลงไปเลยชีวิตจิตใจ แล้วกราบครูบาอาจารย์องค์นั้นจะเป็นใครก็ตามอย่างถึงใจ แล้วที่นี้สละชีวิตใส่เลย จึงได้เข้าไปเจอกับพ่อแม่ครูอาจารย์มัน ใส่เปรี้ยง ๆ ลงถึงที่เลย หมดเรื่องความสงสัยมรรคผลนิพพาน หมดโดยสิ้นเชิง ทั้ง ๆ ที่มีกิเลสนะ ความเชื่อเชื่อสุดขีดของคนมีกิเลส จากนั้นก็ออกแล้วก็ฟัดกันเลย เพราะฉะนั้นความเพียรจึงไม่มีคำว่าย่อหย่อนอ่อนข้อ เพราะมันเชื่อถึงแล้วตามความมุ่งหมายของเราที่จะมุ่งต่อมรรคผลนิพพาน มีผู้มาบอกว่าเอา ๆ เลย ว่างั้น ก็ใส่ตุ้มเลย กำลังมันถึงไม่ได้ย่อหย่อนนะ ฟุ้ง ๆ เลยเทียว แล้วก็เป็นอย่างที่ว่า ๆ เรื่อย เห็นผลไปเรื่อย ๆ เห็นไปเรื่อย ๆ

นี่ละเรื่องมรรคผลนิพพานคงเส้นคงวาหนาแน่น สด ๆ ร้อน ๆ เหมือนกิเลส กิเลสก็อยู่ในใจ มรรคผลนิพพานคือธรรมรวมแล้วเรียกว่าธรรมก็อยู่ที่ใจ แต่ธรรมไม่มีอำนาจเพราะกิเลสหนาแน่นมันกลบธรรมไว้ ๆ มันก็ออกตัวของมันแสดงต่อโลกต่อสงสารว่าเป็นของดิบของดีเสียทั้งนั้น แต่เรื่องอรรถเรื่องธรรมนี้ พูดถึงบาปถึงบุญ มรรคผลนิพพาน จิตมันจิต ๆ ชัด ๆ ไป เพราะกิเลสทำให้จิต พอเราได้พื้นทางนี้ขึ้นมา ทางนี้ก็ปรากฏขึ้นมา กลับไปเป็นข้อคิดต่อกิเลส เรื่องของกิเลสก็เบาบาง ๆ เรื่องของธรรมก็หนักขึ้น เป็นอย่างนั้นนะ มันอยู่ในใจดวงเดียวกัน พอทางนี้หนักขึ้นมากเท่าไรเรื่อง กิเลสซึ่งเคยมีอำนาจมาแต่ก่อนก็เบาบาง ๆ ถึงขนาดที่ว่าแย็บมาไม่ได้บอกแล้วนี่นะ แย็บขาดสะบั้นไปเลย

นุ่น อำนาจของธรรมของเล่นเมื่อไรเมื่อมีอำนาจแล้ว กิเลสตัวไหนที่จะกล่าวหา ขาดขาดขาดขาดขาดขาดขาด เพราะสติปัญญาเป็นสติปัญญาอัตโนมัติแล้วยังไม่แล้ว ยังเป็นมหาสติมหาปัญญาอีก มันแกลัวกล้ำขนาดไหน อะไรผ่านไม่ได้ขาดสะบั้นไปเลย นี่ธรรมถึงเวลาที่มีอำนาจ จากนั้นก็รอดตั้งแต่จะกุสลามาดิภาให้กิเลสเท่านั้นเอง แต่ก่อนมี กิเลสกุสลามาดิภาให้เราวันยังค่ำคืนยังรุ่ง กิเลสเลยจะตายกุสลาให้พวกชู้เกี้ยวชู้ร้านวิ่งตามมันไม่หยุดไม่ถอย ไปที่ไหนมีแต่กุสลา กิเลสมากุสลาให้ตายทั้งเป็น ตายอยู่ที่ไหนบ้าง ตามเสื้อตามหมอนที่ไหน ๆ ตายเกลื่อน กุสลาวันยังค่ำกิเลสนะเลยไม่มีเวลา กิเลสก็เหนื่อย เลยจะเป็นจะตาย ที่นี้เวลา กุสลา ธมมา ของกิเลส เอาไปเอามาธรรมก็คงจะตื่นได้เหมือนกัน พอธรรมตื่นขึ้นมาก็กุสลากิเลส ชัดกันไปชัดกันมา สุดท้ายโผล่มาไม่ได้ เห็นไหมละ นี่ละถึงขั้นมันเป็นอย่างนั้น

ถอดออกมาจากหัวใจจะสอนพี่น้องทั้งหลาย เราสอนเล่น ๆ เมื่อไร ถึงขั้นมันเป็นอย่างนั้นไม่มีถามใครนะ ถึงขั้นมันเป็นอย่างนั้นแล้วกิเลสโผล่ขึ้นมาไม่ได้ แย็บหนึ่งขาดสะบั้นไปเลย คือมันฆ่ากันสังหารกันโดยหลักธรรมชาติด้วยสติปัญญาเหล่านี้ก็เป็น อัตโนมัติ กิเลสมันเคยเป็นอัตโนมัติของมันหมุนในหัวใจของสัตว์ ที่นี้เวลาธรรมมีอำนาจแล้วธรรมก็เป็นอัตโนมัติหมุนกิเลสอยู่ในหัวใจของสัตว์ให้ขาดสะบั้นไป ๆ จนกระทั่งขาดไปหมดโดยสิ้นเชิง ท่านว่าสำเร็จอรหันต์ กิเลสหมดแล้วไม่มีอะไรเหลือ มันแก้กันได้ทั้งนั้นถ้านำมาแก้ นอกจากไม่แก้และไม่รู้จักวิธีแก้และชู้เกี้ยวแก้เท่านั้น มันก็ไม่ได้เรื่องแหละ

ถ้ามีความสนใจวันหนึ่งจนได้ นักมวยที่ต่อยกัน ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมันจะมีฝ่ายเพลอจนได้ในขณะหนึ่ง ๆ พอจะต่อยกันนะ กิเลสกับธรรมก็เหมือนกัน เคยพูดแล้ว ครั้นต่อยไปต่อยมา ทีแรกมีแต่เราหงาย ๆ ๆ หงายทีแรกหงายหมา เนาะพูดให้ฟังหมดแล้ว คือหงายไม่เป็นท่าสู้กิเลสไม่ได้เลย เรียกหงายหมา กลับไปฝึกซ้อม กลับมาอีกชด

อีกหลายอีก กลับไปอีกกลับมาอีกหลายอีก ครั้นต่อไปสู้กันไม่หยุดไม่ถอย ที่นี้หลายทั้ง เขาทั้งเรา ก็เลสก็หลายเราก็หลาย คือกิเลสมีทางเปลวให้เราพัดมันหลายได้ ที่นี้ก็ได้วิชา แล้ว จั๊บวิชาที่ทำกิเลสหลายเพราะเหตุใดจับอันนี้หมุนเข้าไปอีกซัดกันอีก ทั้งเราทั้งกิเลส เราหมายถึงธรรม กิเลสหลายบ้างเราหลายบ้าง

แต่ก่อนมีแต่เราหลายคนเดียว หลายตลอดเลย หลายจนน้ำตาร่วง ซัดกันไม่หยุด ไม่ถอย ถึงหลายมันก็ไม่น้ำตาร่วง ครั้นหลายครั้งหลายหนเข้าไปกิเลสก็หลายให้เห็น ต่อไปต่อๆมา มันจะเปลวยังงไรไม่รู้จะกิเลส ต่อไปต่อๆมากิเลสมันก็หลายให้เราดู พอเห็นกิเลสหลายได้ทำแล้วจับจุดนี้ไว้ใส่กันเรื่อย ต่อไปกิเลสก็หลายมากเข้าๆ ที่นี้ก็ซัด เรื่อย จนกระทั่งถึงขั้นแย็บออกมาไม่ได้เลย นี่ละการฝึกฝนอบรม นักมวยเขาต่อๆกัน บนเวทีถึงขั้นแชมป์เปี้ยน เขาต่อๆกระสอบเสียก่อน ต่อๆกระสอบต่อๆอะไรเสียก่อน เขายังไม่ได้ต่อๆคน ต่อไปต่อๆมาก็ขึ้นหาคคนเป็นมวยวัดมวยอะไรไปเสียก่อน ต่อจากนั้นก็ขึ้นถึงมวยแชมป์เปี้ยน นี่คือการฝึก ฝึกไม่ถอยมันก็คล่องแคล่วไปเอง อันนี้เราก็ฝึก อย่างนั้นเหมือนกัน การฝึกภาวนา

เรื่องภาวนาไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย พุทธศาสนาเราเลิศเลออยู่ที่จุดภาวนานะ ศาสนา ที่ไหนก็มี แต่กิริยาของชาวพุทธเราไม่มีอะไรแปลกประหลาดพอจะเป็นที่น่าเคารพ เลื่อมใส ก็เพราะมีแต่กิเลสเข้าไปครอบ ชื่อศาสนาพุทธมี แต่กิเลสเข้าไปทำงานแทนที่ ศาสนาพุทธ จึงมีแต่ความเหลวแหลกแหวกแนวไป ถ้าธรรมเข้าไปแทรกปั๊บแล้วสมชื่อ สมนามว่าเป็นพุทธศาสนาแล้ว กิเลสจะหมอบไปเรื่อย ๆ อย่างน้อยกิริยาท่าทางของคน ถือพุทธศาสนาประจำใจแล้วจะมีความสุขงาม น่าดูน่าชมสงบบรมเย็น ไม่เตลิดเปิดเปิง ด้วยความติดติดกับกิเลสค้นหาไปเสียอย่างเดียว

ทุกวันนี้เป็นยังงไรกิเลสตัณหาหมันกำลังแผ่อำนาจ ก็เคยพูดแล้ว มาทุกทิศทุกทาง มาแ่งไหนมีแต่แ่งที่จะทำให้เราหลง ให้เราตื่นตายไปตามมัน ตื่นตายไปเท่าไรทุกข์ก็ยิ่ง เพิ่ม ๆ อันนั้นมาก็ดี อันนี้มาก็ดี อันนั้นก็ดีอันนี้ก็ดี ดิ้นซิดิ้นเท่าไรก็ทุกข์ นั้น ถ้าเมื่อมี ธรรมแล้วปั๊บ อะไรมา ๆ มันจะพิจารณาเสียก่อน ไม่สมควรเกี่ยวข้องไม่เกี่ยวข้อง เช่น ไม่สมควรซื้อไม่ซื้อ นั้นอย่างนั้นนะ สมควรซื้อก็ซื้อ มีเหตุมีผลนั้นเรียกว่าธรรม ไม่วัง เตลิดเปิดเปิง ให้พากันฝึกบ้างซิ

ไม่มีอะไรที่จะรู้จักประมาณยิ่งกว่าธรรม ดูขรรษาสญาตีโยมก็สวยงามตามกิริยา มารยาทของญาตีโยม ความทุกข์ก็ไม่หนักมากสำหรับคนมีธรรม ที่สมชื่อสมนามว่าเป็น ชาวพุทธ ความทุกข์ก็ไม่มากนักะ ไอ้คนที่ไม่มีศาสนานี้แหละ มันจะเป็นเศรษฐีอยู่บนภู เขาทั้งกองเงินทั้งกอง ไปเป็นเศรษฐีอยู่นั่นก็ตาม ความทุกข์จะเผาที่หัวใจ ทุกข์ทั้งหลายไม่ได้อยู่กองเงินกองทองนะ มันอยู่ที่หัวใจสัตว์โลกต่างหาก ความสุขก็เหมือนกัน

ไม่ได้อยู่ที่ไหน ความมีความจนอะไร ความทุกข์ไม่อยู่ ทุกข์อยู่ที่หัวใจ สุขอยู่ที่หัวใจ เพราะตัวนี้เป็นผู้รับเคราะห์รับกรรม ทั้งดีและชั่ว สุขและทุกข์ พอแก้ตัวนี้โดยธรรมที่ถูกต้องแล้ว ความสุขจะมีที่หัวใจ อดอยากขาดแคลนบ้างไม่เป็นทุกข์ อันนี้มันเป็นสุข มันต่างกันอย่างนี้นะ

เราก็สอนโลกมาได้ร่วม ๕ ปี แล้ว ทางด้านภavanaก็สอนมากพอสมควร เวลานี้ไปที่ไหนไม่เว้นละการภาวนา อธิบายเรื่องการภาวนาให้ฟัง ไม่งั้นจะไม่ได้เรื่องได้ราวอะไรนะ มันก็สะเปะสะปะอยู่อย่างนี้ตลอดไป สอนรายหนึ่งเป็นเท่านั้นละมันจะกระเทือนถึงกัน คนนี้เป็นก็ต้องเล่าให้กันฟังว่าภาวนาเป็นอย่างไรนั้น ๆ นะ คนนั้นก็พอมีแก้ไขคนนี้มีแก้ไข ทำไปเดี๋ยวคนนั้นก็เป็นคนนี้ก็เป็นที่กระจายออกไป มันก็เป็นแดนแห่งความสงบขึ้นที่ชาวพุทธ ๆ จนได้นั้นแหละ อันนี้อยู่เฉย ๆ ไม่ได้เรื่องนะ

การภาวนาเป็นสำคัญมาก เราพูดอย่างยันตลอดนะ ใครเชื่อไม่เชื่อก็ตาม มันไม่เคยสนใจกับใครจะเชื่อไม่เชื่อ เอาความจริงเป็นประมาณ ความจริงอยู่กับใคร อยู่กับเรา นั้น รู้เห็นอยู่กับเราเป็นยังงัยอยู่กับเรา ดึงออกจากความจริงใจแล้วมันก็ออกได้อย่างผาง ๆ ไม่มีสะทกสะท้าน ใครเชื่อไม่เชื่อไม่ได้ถือคนทั้งโลกเป็นประมาณนะ ถือเอาความจริงอยู่ในหัวใจเจ้าของเป็นประมาณ คนทั้งโลกเขาได้ภาวนาไหม มันก็เหมือนคนตาบอด มีก็คนมันก็ตาบอดด้วยกัน คนตาดีเพียงคนเดียวเชื่อตัวเองได้แล้ว ไม่ต้องไปเชื่อคนตาบอดทั้งโลกละนะ นี่ธรรมจักษุที่หัวใจคนตาดีได้เกิดแล้ว นั้น ดูที่ไหนมันก็รู้ทั้งหมด แล้วจะไปห่วงไปไหวอะไรกับใคร ๆ

ขอให้ท่านทั้งหลายทำเอง สิ่งเหล่านี้พระพุทธเจ้าสอนไว้ด้วย สวากขาตธรรมนะ ตรัสไว้ชอบแล้ว ฟังซินะ ทุกแห่งทุกมุมที่สอนไปนี้เป็นแบบแปลนแผนผังแห่งมรรคผลนิพพานอย่างสมบูรณ์ ขอให้ก้าวเดินตามนี้จะไม่เป็นอื่นว่างั้นเถอะ เป็นแต่เพียงว่าผู้ปฏิบัติมันปลีกมันแวงออกนอกกลุ่มออกทางไปจึงไม่ถึงจุดหมายปลายทาง ทางนี้ทางเดินเพื่อมรรคผลนิพพานร้อยเปอร์เซ็นต์ สวากขาตธรรมตรัสไว้ชอบแล้วเพื่อมรรคผลนิพพาน ฟุ้ง ผู้ปฏิบัติมันก็ออกนอกกลุ่มออกทางเป็นธรรมดา ได้มากได้น้อยมันก็ต้องเป็นต้องมีแหละ ใครจะไปตรงแนวเสียทีเดียว มันก็ต้องผิด ๆ พลาด ๆ นอกจากพวกอุคฆฏิตัญญู จ่ออยู่แล้วที่จะฟุ้งถึง พอแนะบิบบเปิดประตูบิบบฟุ้งเลยถึง นั้น อันนี้มันก็เป็นประเภทหนึ่ง มันหลายประเภท ไม่ใช่ประเภทเดียวกัน

พวกอุคฆฏิตัญญู ยกตัวอย่างที่ว่าเบญจวัคคีย์ทั้งห้า ดูเอาซิ เบญจวัคคีย์ทั้งห้า นั้นละพวกอุคฆฏิตัญญู คอยที่จะออก บวชรออยู่แล้ว สิทธัตถราชกุมารนี้ต้องได้เป็นพระพุทธเจ้าแน่นอน พวกเราไปบวชรอท่าน พอท่านออกบวชก็ถวายตัวเป็นลูกศิษย์เลยปฏิบัติ เอ้า ที่นี้สรุปละยก พอท่านได้ตรัสรู้มาสอนบิบบ เปิดประตูคอกแล้ว ทางนี้รออยู่

แล้ว พอเปิดคอกก็ฝั่งเลย ท่านออกของท่านอย่างนั้น พวกนี้เรียกว่า สวากชาตธรรม เปิดประตูท่านนั้นเป็นเรียบริ้อยแล้ว พวกเราเปิดประตูแล้วยังไปตบตีเสียก่อน ประเภทที่สองตามกันไป ประเภทที่หนึ่งจ้อที่จะออก

ประเภทที่สอง ก็รอดตามหลังกันไป พอประเภทที่หนึ่งออกฝั่ง ทางนี้ก็โดดตามกัน

ประเภทที่สาม หันรีหันขวางอยู่ที่นี่ จะไปทางไหนดีนะ ๆ สุดท้ายมันก็ไปยกให้หมอนดีกว่ามรรคผลนิพพาน ให้เสียให้หมอนดีกว่ามรรคผลนิพพาน โดดใส่หมอนครอกเลย นั่นเป็นอย่างนั้นนะ พวกเรามันดีไปทางนั้นเข้าใจหรือ นี้ออกนอกกลุ่มนอกทางหรือไม่ออก ท่านสอนอย่างนั้นเราไปเป็นอย่างนี้ นีละที่มันทำให้อย่างน้อยล่าช้า มากกว่านั้นผิดพลาดไปเลย เอาเสียมัดติดหมอนนี้ถูกต้องดี เข้าใจไหม มันเป็นอย่างนั้นนะ พวกเรามีแต่ถูกต้องดีทั้งนั้นแหละ นีละธรรมพระพุทธเจ้าสด ๆ ร้อน ๆ อย่างนี้แหละ มันเป็นในหัวใจแล้วมันไม่มีอะอดีตอนาคต อันนี้ละธรรมชาตินี้ มันดึงเข้ามารวมหาความจริงนี้ได้หมดนะ พระพุทธเจ้าตรัสรู้ปั้งขึ้นมาสอนโลกทันที ๆ ไม่ต้องไปหาใครมาเป็นสักขีพยาน ความรู้อันนี้ผางขึ้นแล้วสอนโลกเลย อันนี้ผู้ปฏิบัติตามรู้อย่างนั้นก็แบบเดียวกันอีก ๆ พวกปฏิบัติบ้างนะคนเรา

เมืองไทยเรานี้เป็นเมืองพุทธ ขอให้สมมติแห่งพุทธคือจิตตภาวนาติดหัวใจเราไปบ้างนะ อย่างอื่นก็มีแล้วเราไม่วิตกวิจารณ์ละ การให้ทานของเราให้ทานจนไม่มีเจ้าของ อยากรู้เงินได้ทองมาทำบุญให้ทานเวลานี้มันจน มีมากหัวใจของชาวพุทธเรา อันนี้เรายกให้เลย เวลานี้มันเสียใจมันไม่มี อันนี้เรายกให้ แต่เรื่องอยากภาวนานี้ โอ๊ย. มองหมอนก่อนนะ ถ้าเรื่องภาวนาอยากมองหมอน นีละมันต่างกันอย่างนี้ จึงให้อบรมทางด้านจิตใจ ถ้าลงเห็นนี้แล้วมันเป็นเอง ก็ธรรมเลิศขนาดไหนฟังซินะ ไม่มีอะไรที่จะเสมอเหมือนแล้ว ในแดนสมมุตินี้เป็นแดนแห่งวัฏจักร วัฏจักรก็คือเรือนจำของสัตว์โลก ชังสัตว์โลกไว้ในเรือนจำคือวัฏจักรนี้ หมุนไปหมุนมาอยู่ในนี้ เกิดตายอยู่ในนี้ ความสุข ความทุกข์ ในขอบเขตของวัฏจักรมันก็หมุนเหมือนกันไปหมด โลกมีแต่อย่างนี้

ผู้ตรัสรู้ พระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ท่านฝั่งออกตรงนี้แล้วมองลงมา อย่างน้อยก็ว่ามีแต่บุตรแต่คูด มากกว่านั้นเป็นยังงี้ มีแต่พื้นแต่ไฟว่าอย่างนั้นเลย ท่านก็มาสอนละซิ แต่ก่อนท่านก็ไม่เห็นอย่างนี้ เวลาท่านตรัสรู้ปั้งขึ้นไปท่านมาเห็นเรื่องของท่านด้วยเห็นเรื่องของสัตว์ทั้งหลายด้วยแบบเดียวกัน มันจะไม่สยดสยองยังงี้ แล้วถ้าควรจะทำใจจะไม่ทำยังงี้ มันเห็นประจักษ์กับใจ ควรที่จะสั่งสอนสัตว์ผู้มีอุปนิสัย ก็มีแก่ใจที่จะสอน ดึงออก ๆ นั่น เหมือนพื้นไฟเผาอยู่ ลากขึ้นมา ๆ นักเบาในการลากไม่สนใจ ขอให้คนพ้นจากกองไฟก็พอ นั่น ลากขึ้น ๆ แต่ก็เลสมันไม่ยอมขึ้นนะ

พอลากขึ้นมา แหม.หลวงตาองค์นี้ดูนะว่าอีก คือมันอยากไปจมอยู่นั้นที่ไม่ดู เข้าใจไหม ที่ลากขึ้นมาให้พ้นภัยนี้หาว่าดู เหาลงตรงนั้นจึงจะไม่ดู ลงหมดถึงโคตรพ่อโคตรแม่ มันมากก็ก๊วกก็กลับแล้วมันยังไม่รู้อยู่หรือ อยากว่าอย่างนั้นอีกนะ ธรรมขู่เข้าใจไหม โอ๊ย.ทุเรศ มันขนาดนั้นนะ เราจึงยอมรับเลย เรื่องกิเลสไม่มีอะไรแหลมคมเกินกิเลสไปในสามแดนโลกธาตุนี้ ไม่มีอะไรมาข้ามมันได้ มีแต่ธรรมเท่านั้นข้ามได้ รายใดปรากฏ ขึ้นมาปั๊บก็เห็นด้วยกันแล้วลากออก ๆ นอกจากนั้นกลุ่มกันลงทั้งนั้นไม่มีที่จะให้ขึ้น มีแต่ให้ลง นี่ละมันทุเรศจริง ๆ โถ เรื่องทุกข์ของสัตว์

กิเลสมันกลุ่มมันตีนิม ๆ นวล ๆ กิเลสตีคน ทำให้เคลิบเคลิ้มหลงไหลไป ๆ ที่จะมองเห็นว่ากิเลสตั้งหน้าตั้งตามาทรมาณ จับไปเข้าคุกเข้าตะรางนี้ไม่มีแหละ ไม่เห็นง่าย ๆ แหละเห็นกิเลส มันเอาอย่างนี้มันนวล เข้าคุกก็เข้าจนถึงถึงกันคุก ยังไม่รู้ว่าเจ้าของเข้าคุกติดคุก เห็นไหมกิเลสหลอก มันเก่งขนาดนั้นนะ นี่หมายความว่ากิเลสตัวละเอียดสุดยอด ธรรมจับปั๊บนี้ขาดสะบั้นเลย สุดยอดนั้นละตัวหลอกเก่ง ๆ เอ้า ยกตัวอย่างก็อย่างที่เคยเล่าให้พี่น้องทั้งหลายฟัง เราไปอัศจรรย์ตัวเองอยู่เราลืมเมื่อไร ที่ว่า โห จิตของเราทำไมถึงอัศจรรย์เอานักหนานะ ยืนรำพึงเจ้าของอยู่นี่นะ มันทำไมถึงได้สว่างไสวเอานักหนานะ มองดูจิตนี้สว่างจ้า เวลานั้นสว่างไสวยังไม่แล้ว มันโล่งไปหมดเหมือนหนึ่งว่าเป็นพระอรหันต์น้อย ๆ

แต่ยังไม่สำคัญตุนนะว่าเป็นพระอรหันต์ เข้าใจอยู่ว่ามีกิเลส แต่ว่าความอัศจรรย์นี้มันเป็นอย่างไร ร่างกายของเราเหมือนกับแก้วครอบของตะเกียงเจ้าพายุนะ ดวงใจนี้เหมือนไส้ตะเกียง ใจดวงนี้มันสว่างออก แก้วครอบออกไปหมด เหมือนดูตะเกียงเจ้าพายุ แก้วครอบไส้ตะเกียง ดวงไฟอยู่ในนั้นมันสว่างออกไปหมด นี่ก็เหมือนกัน จิตนี้มันส่องหมด ร่างกายนี้เป็นเหมือนแก้วครอบ มันไม่ได้อยู่นะ มันทะลุไปหมดเลย นั่นละที่เกิดอัศจรรย์ โถ ทำไมจิตเราถึงได้อัศจรรย์ขนาดนี้ มองดูที่ไหนมันแว้งแว้ง ๆ แว้งแว้งไปไหนมันเป็นเรื่องอัศจรรย์ทั้งนั้น มายืนรำพึงอยู่ แน่ะ

แล้วพระธรรมท่านกล่าวติด อันนี้ก็มาพูดให้ฟังนะ พระธรรมท่านกล่าวติดอันนี้ นี่ละเครื่องหลอกของกิเลส นี่คือตัววิชชาแท้ ฟังซินะ ตัวที่หลอกให้เราตื่นตื่น ให้เราเพลิดเพลิด ให้เราอัศจรรย์ จนกระทั่งตัวเองออกอุทานว่า โถ จิตของเราทำไมถึงได้สว่างไสวถึงอัศจรรย์เอานักหนานา นี่พระธรรมท่านเตือน พอเป็นอย่างนั้นแล้วพระธรรมท่านขึ้นมาจากใจ นี่ละธรรมเตือน มันจะติดอันนี้นะ ความหมายว่าอัน ขึ้นมาเหมือนคนมาพูดแต่ไม่เป็นเสียงดังนะ หากดังอยู่ภายในจิต รู้เป็นคำ ๆ ขึ้นมาเหมือนเราสอนกันนี้แหละ เรายังไม่ลืมนะ ถ้ามีจุดมีต่อมแห่งผู้รู้อยู่ที่ไหน นั่นแหละคือตัวภพ ขึ้นมาอย่างนี้เลย จุดก็คือจุดแห่งความรู้ที่ใสแจ้ว นี่จุด จุดต่อมเป็นไวพจน์ใช้แทนกันได้ ถ้ามี

จุดมีต่อมแห่งผู้รู้อยู่ที่ไหน นั่นแหละคือตัวภพ คือตัวนี้แหละตัวภพตัวชาติ ตัวเกิด แก่ เจ็บ ตาย คือตัวนี้ อย่าหลงมัน ความหมายก็ว่าอย่างนั้น แต่เรากลับหลงไปได้เห็นไหมละ เอ้ จุดที่ไหนต่อมที่ไหนอีก นั่นเห็นไหมละ

นี่ถ้าพ่อแม่ครูอาจารย์ยังอยู่เวลานั้นนะ เราไปกราบเรียนท่าน ท่านก็ใส่ผางเดียว ก็นั่นแหละ จุด มันจะบรรลुरूขึ้นต่อหน้าท่านก็ได้ว่างั้นเถอะนะ พอมันรู้นี้ปิดปุ๊บเดียวเท่านั้นขาดสะบั้นเลย มันก็ผางขึ้นเลย แต่นี่ท่านมรณภาพจากไปเสียแล้ว เราไม่ลืม นั่นเดือน ๓ นะ เราไปเป็นอยู่บนภูเขา เผาศพท่านแล้วก็ขึ้นไปบนหลังวัดดอยธรรมเจดีย์ ท่านมรณภาพตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน อันนี้เป็นกุมภมาแล้วนี่ ห่างกันมา ๒-๓ เดือนแล้ว เรื่องอุบายนี้จึงขึ้น ถ้าหากว่าท่านยังมีชีวิตอยู่นั้นไปแล้วถวายท่าน ท่านจะใส่ผางเดียว ก็นั่นแหละ ๆ ขึ้นเลย ทางนี้พอมันรู้ปุ๊บมันปิดปุ๊บเดียวขาดสะบั้นไปเลย มันก็ไม่รู้แบกไป

นี่ละที่ว่ายอดของอวิชา เรื่องความแหลมคมของกิเลสนี้ ทำให้หลงได้ขนาดนี้ สติตอนนั้นไม่ใช่สติธรรมดานะ เรียกว่าหมุนตัวเป็นเกลียวเป็นสติอัตโนมัติ กับมหาสติ มหาปัญญาเกี่ยวโยงกันตลอดเวลาแล้ว มันยังหลงได้เห็นไหมละ อวิชาเก่งขนาดไหน ติดไป แบกจากนี้ไปอีก ๓ เดือนละมั้ง แบกความสว่างไสวที่อัศจรรย์นี้ไป ลงจากวัดดอยฯ แล้วมาอุดรฯ พาดเข้าอำเภอผือ อำเภอท่าบ่อก็อยู่ในป่าในเขาโน้น กลับมา ๓ เดือนถึงคืนไปวัดดอยธรรมเจดีย์ จึงไปรู้จุดต่อมอันนั้น

เห็นไหมละ ๓ เดือนเต็ม แบกไปโน้นแล้วกลับมา ขึ้นไปวัดดอยธรรมเจดีย์ พออันนี้ขาดสะบั้นลงไป นี่แหละถึงว่ากิเลสมันแหลมคม พออันนี้ขาดสะบั้นลงไป ความสว่างไสวเหล่านี้มันก็ขาดไปพร้อมกันหมด ความสว่างไสวเป็นลักษณะชาติที่เลิศเลอนั้น มันอยู่ได้ความสว่างไสวอันนี้ อันนี้ปกคลุมเอาไว้ พออันนี้ตกพับอันนี้สว่างไสวยังไถมันก็เลยได้กลับเข้ามาดำเนินกันอย่างถึงใจ โอ้โฮ ความสว่างไสวนี้มันเหมือนกองขี้ควาย เห็นไหมละ แต่ก่อนเราว่ามันอัศจรรย์ขนาดไหน พอความสว่างอันหลังนี้ปรากฏขึ้นหลังจากอันนี้พังลงไปแล้ว ความสว่างธรรมชาตินี้เหนือโลกแล้วนี่ ได้ขึ้นมาแทนที่เท่านั้น แล้วมองดูความสว่างไสว ที่เคยเป็นแต่ก่อนซึ่งทำให้เราได้อัศจรรย์นั้น มันเป็นเหมือนกับกองขี้ควาย

กองขี้ควายมันเลิศไหม แต่ก่อนบอกว่ามันเลิศ ทีนี้กลับมาเป็นกองขี้ควายได้ อันนั้นเลิศขนาดไหน ฟังซิ เป็นอย่างนั้นแหละ จึงว่ากิเลสนี้แหลมคมมากนะ ๆ ขนาดถึงขั้นมหาสติมหาปัญญามันยังหลอกได้ แต่ก็ไม่นาน มันหลอกได้ตรงไหนก็ต้องบอกให้ไหมละ เวลามันหลอกได้ก็ต้องยอมรับว่าหลอกได้ เวลาเรารู้มหาสติมหาปัญญาตัวหลงนั้นแหละมารู้มัน จึงว่าไม่มีอะไรที่จะเหนือธรรม กิเลสสามแดนโลกธาตุนี้กลัวแต่ธรรม

ถ้ามีกรรมเล็กน้อยเพียงไรจะกำจัดกันได้โดยลำดับลำดับ ให้พากันจำเอาลูกหลานทุกคน ๆ ให้ปฏิบัติ วันนี้พูดเรื่องภาวณา ไม่พูดเรื่องอื่น พูดแต่เรื่องภาวณาล้วน ๆ

อ่านธรรมะหลวงตา วันต่อวัน ได้ทางอินเทอร์เน็ต www.luangta.com